

MAKSA AUTOIMMUUNHAIGUSTEGA SEOTUD IgG ANTIKEHAD PLASMAS

Lühend	P-Liver IgG (ANA, AMA, LKMA, SMA)
Mõiste	Uuringuga on võimalik samaaegselt määrata mitmeid erinevaid maksa autoimmuunhaiguste korral esinevaid IgG autoantikehi.
Parameetrid	<p>P-AMA IgG mitokondrivastased IgG antikehad plasmas on suunatud mitokondrite sisemise membraani lipoproteiini vastu, ei ole organspetsiifilised.</p> <p>P-SMA IgG silelihaskoe vastased IgG antikehad plasmas, võimalik on eristada F-aktiini vastaseid antikehi (anti-F-aktiin) ja teiste silelihaskoe sihtantigeenide vastaseid antikehi</p> <p>P-LKMA IgG maksa-neeru mikrosoomide vastased IgG antikehad plasmas</p> <p>P-ANA IgG tuumavastased IgG antikehad plasmas</p>
Näidustused	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sõeluuring patsientidel, kel kahtlustatakse või on vajalik välistada maksa autoimmuunhaigust ▪ primaarse biliaarse tsirroosi diagnostika ▪ autoimmuunse hepatiidi diagnostika ja diferentsiaaldiagnostika
Proovivõtu vahendid	Geeli ja liitiumhepariiniga katsuti
Materjali säilivus ja transport	Plasma: 2–8 °C 2 nädalat, –20 °C 1 kuu
Teostamise aeg ja koht	Argipäeviti, immuunanaluüsi labor, Ravi 18
Meetod	Kaudne immuunfluorestsents (visuaalne)
Referentsvahemik	Negatiivne
Tõlgendus	<p>Positiivne:</p> <p>P-AMA IgG</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ primaarne biliaarne tsirroos (> 90% patsientidest) ▪ süsteemne erütematoosne lupus ▪ reumatoidartriit ▪ kilpnäärme haigus ▪ pernitsioosne aneemia ▪ Addisoni tõbi (idiopaatiline) ▪ süüfilis ▪ autoimmuunse hepatiit ▪ kasvajakasv <p>Märkus: positiivse leiu korral tehakse laboris lisauuringuna P-Liver panel</p> <p>P-SMA IgG</p> <p>Anti-F-aktiin positiivne:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 1. tüüpi autoimmuunse hepatiidi marker – 80% haigetest ▪ primaarne biliaarne tsirroos (20%) <p>Anti-F-aktiin negatiivne:</p> <p>esinevad teiste silelihaskoe sihtantigeenide vastased antikehad:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 1. tüüpi autoimmuunse hepatiit – 20% haigetest ▪ B- või C-hepatiit ▪ infektsioosne mononukleosis, teised viirusinfektsioonid ▪ süsteemne erütematoosne lupus ▪ kasvajakasv (rinna- ja munasarjavähk, maligne melanoom) ▪ primaarne biliaarne tsirroos ▪ sapiteede obstruktsioon ▪ terved (2%) <p>P-LKMA IgG</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ tüüpi autoimmuunse hepatiit (80–95% haigetest) ▪ C-hepatiit (7% haigetest) <p>Märkus: P-LKMA positiivse leiu korral tehakse laboris lisauuringuna P-Liver panel, millega on võimalik teiste oluliste AIH markerite kõrval määrata maksa-neeru mikrosoomide vastaseid 1. tüüpi antikehi (P-LKMA1)</p>

P-ANA IgG	<ul style="list-style-type: none"> ▪ autoimmuunsed reumaatilised haigused (vt P-ANA IgG) ▪ PBC (<i>multiple nuclear dots</i> või lamiinide muster) ▪ AIHs (homogeenne või peengranulaarne muster) <p>Märkus: süsteemse sidekoehaiguse kahtlusel on soovitatav teha positiivse P-ANA IgG korral lisauuringuna P-ENA panel</p>
Konsultatsioon	Liisa Kuhi
HK hinnakirja koodid	66716
Kirjandus	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hughes RG, Surmacz MJ, Karim AR, Bradwell AR (2008) Atlas of Tissue Autoantibodies, 3rd Edition, The Binding Site Ltd.: 37–43 2. Fischbach FT, Dunning MB (2004) A manual of laboratory diagnostic tests, 7th Edition, Lippincott Williams & Wilkins: 592, 594 3. Wild, D (2005) The Immunoassay Handbook: 725 –726
Koostaja	Liisa Kuhi